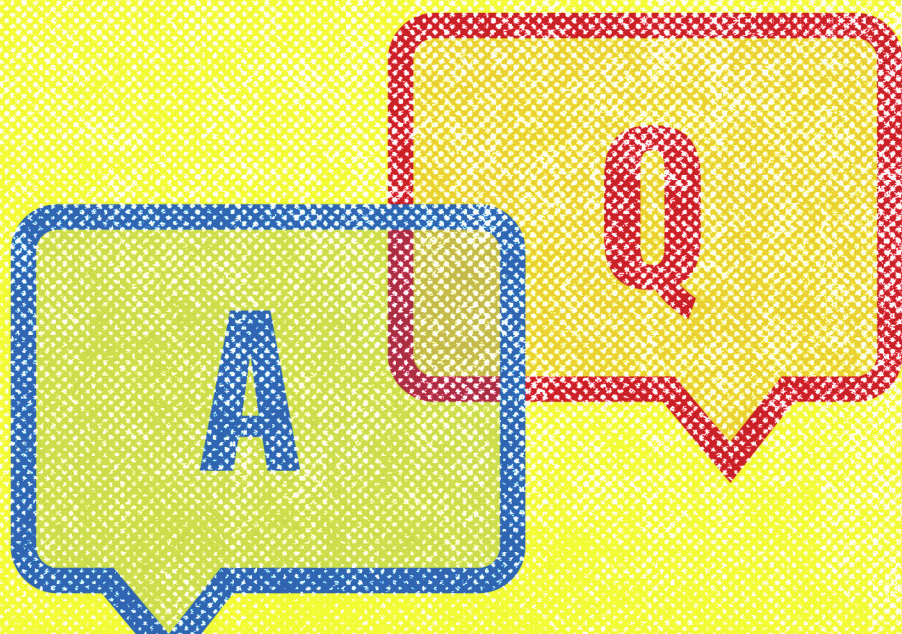

A MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG TÁJÉKOZTATÓJA A KIJÁRÁSI KORLÁTOZÁSRÓL

MAGYAR
HELSINKI
BIZOTTSÁG
A TE JOGOD. A MI HIVATÁSUNK.

Magyar Helsinki Bizottság

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1074 Budapest, Dohány utca 20. II/9.

1242 Budapest, Pf. 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

A Magyar Helsinki Bizottság tájékoztatója a kijárási korlátozásról

2020. április 9.

A Magyar Helsinki Bizottság nagyon fontosnak tartja, hogy **aki csak teheti, maradjon otthon!** Mi is ezt tesszük, most ez a felelős állampolgári magatartás. **A rendőrséggel és más hatóságokkal való együttműködés** mindig fontos állampolgári kötelesség, ez a jelenlegi helyzetben különösen így van. Alább **összeszedtük a kijárási korlátozással kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat és megválasztuk a leggyakoribb, Önök által feltett kérdéseket.**

2020. március 27-én a Kormány [rendeletet](#) fogadott el a kijárási korlátozásról, amelynek részletszabályairól sokan [írtak már](#). A rendelet felsorolja, hogy milyen okból lehetséges elmenni otthonról, vagy onnan, ahol általában a legtöbb időnket töltjük. Április 9-én Orbán Viktor miniszterelnök [bejelentette](#), hogy az egész országban hatályban lévő kijárási korlátozásokat határozatlan időre meghosszabbítják és hetente vizsgálják majd felül, indokolt-e a korlátozások fenntartása. A polgármesterek ezen felül jogosultak a rendeletben foglalt korlátozó intézkedéseken felüli, további szigorító intézkedéseket meghozni szombati és vasárnapi napokra. Ezért fontos, hogy tájékozódjanak a további esetleges részletszabályokról is a lakóhelyük/tartózkodási helyük szerinti településen.

A rendelet szerint a rendőrség vagy más szervezet (pl. a büntetés-végrehajtás vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, katonai rendészet) ellenőrzi, hogy mindenki betartja-e a szabályokat, és tényleg csak alapos okból megy ki a lakásból. Fontos, hogy a rendőr most is ugyanolyan okokból használhat bilincset, fegyvert, ugyanúgy igazoltathat, vagy állíthat elő bárkit a rendőrségre, mint eddig. A rendőr csak a szükséges esetben intézkedhet és eljárása nem okozhat a szükségesnél nagyobb hátrányt.

A rendőrség eljárása elleni jogorvoslati rendszer természetesen nem szűnt meg, a jogszerűtlen intézkedés, bilincs, előállítás ellen továbbra is panasszal lehet élni. Ha Ön úgy véli, hogy alapos oka volt a lakását elhagyni és mégis megbírságolták, vagy előállították, írjon a **koronavirus@helsinki.hu** e-mail címre.

A kijárási korlátozással kapcsolatban felmerült kérdésekre itt válaszolunk:

K	Mit tehet velem a rendőr, ha megszegem a szabályokat?
V	A rendelet szabályainak megszegése szabálysértés, és akár 500.000 forintra is bírságozhatják. Ha valaki a szabálysértést felszólítás ellenére tovább folytatja, az előállítható a rendőrségre. Ez azt jelenti, hogy bevihetik a kapitányságra, ha például a rendőr felhívása ellenére nem megy távolabb másoktól, vagy nem az előírt időben tartózkodik élelmiszerboltban és felszólításra sem megy ki onnan.
K	Honnan tudja a rendőr, hogy tényleg fontos okból mentem el otthonról?
V	A rendőr igazoltathatja és megkérdezheti, hogy honnan hova megy. Önnek meg kell magyaráznia, hogy miért van az utcán. A jogszabály szövege alapján nem egyértelmű, hogy a rendőr mi alapján

Magyar Helsinki Bizottság

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1074 Budapest, Dohány utca 20. II/9.

1242 Budapest, Pf. 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

	dönt majd arról, hogy Ön megszegte-e a kijárási korlátozást, de ha Ön együttműködően tájékoztatja a körülményekről, ezt el kell tudnia dönteni.
K	Hogy tudom igazolni, hogy fontos volt elmenni otthonról?
V	Mindig legyen Önnél személyi igazolvány és lakcímkártya! Ha nem tudja magát igazolni, a rendőr akár elő is állíthatja, vagyis beviheti a rendőrségre. Ez akkor is így van, ha nincs járványveszély. Javasoljuk, hogy legyen Önnél minden olyan irat, ami segíthet igazolni, hogy honnan jött, hová megy, és miért. Ha orvosi vizsgálatra készül, legyen Önnél a beutaló, ha dolgozni megy, valamilyen papír, ami igazolja munkahelyét stb. Ugyan az operatív törzs szerint nem köteles egyelőre senki hivatalos igazolásokat magánál tartani, de ha van ilyen, az egyszerűsíti a rendőr munkáját. Ha nem tudja irattal igazolni, hogy hová tart, ne aggódjon, mondja el a rendőrnek, miért hagyta el az otthonát. Állításait a rendőr jogosult ellenőrizni.
K	Lehet-e autóval futni, kirándulni menni?
V	Lehet. Ugyanakkor azt javasoljuk, hogy olyan helyen, ahol sok ember tartózkodik, ne fussunk és ne kiránduljunk és mindenképpen tartsuk a megfelelő távolságot. Ez azonban csupán a főszabály. Mivel a polgármesterek ezen felül jogosultak további szigorító intézkedéseket meghozni szombati és vasárnapi napokra, ezért fontos, hogy a tájékozódjanak ezekről a szabályokról a lakóhelyük/tartózkodási helyük szerinti településen.
K	Elmehetek a vidéki nyaralómba kocsival és visszajöhetek onnan?
V	A szabályozás nem teljesen egyértelmű ezzel kapcsolatban. Ha a rendeletet szó szerint értelmezzük, az a nyaraló látogatását nem sorolja fel alapos okként a lakhelyünk elhagyására. Tehát csak akkor lehet menni, ha azt más ok is indokolja. De például szabadidős tevékenység végzésére elhagyhatjuk az otthonunkat. Ezért ha a tulajdonos saját másik ingatlanába utazik, betartva a távolságra vonatkozó szabályokat, akkor nem megy szembe a rendelkezés alapvető céljával, a szociális érintkezés csökkentésével. Ezért valószínűleg jogszerűen teszi ezt. Ugyanakkor figyeljünk arra, hogy ha valaki a nyaralójába megy, és egyébként nem életvitelszerűen tartózkodik ott, az nem indokolható, hogy a nyaraló környezetében intézze más ügyeit is (pl. bevásárlás). Ez azonban csupán a főszabály. Mivel a polgármesterek ezen felül jogosultak további szigorító intézkedéseket meghozni szombati és vasárnapi napokra, ezért fontos, hogy a tájékozódjanak ezekről a szabályokról a lakóhelyük/tartózkodási helyük szerinti településen.
K	Mi van, ha egy 65 év felettinek 12 és reggel 9 között sürgősen patikába kell mennie? Nem kap gyógyszert? Mehet ügyeletes patikába?

Magyar Helsinki Bizottság

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1074 Budapest, Dohány utca 20. II/9.

1242 Budapest, Pf. 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

V	A 65 év felettiak ügyeletes patikába sem mehetnek dél és reggel 9 között. Járható út lehet, hogy megkérnek egy 65 év alatti, hogy menjen helyettük, vagy webpatikában vásárolnak. Amennyiben sürgős szükség mutatkozik, akkor mentőt kell hívni.
K	A rendelet elsősorban a 65 év alattiakat korlátozza, tehát nem jelenti ki azt, hogy egy 65 év feletti személy délután nem mehet be a boltba. Az interneten viszont azt látom, hogy sokan ezt másképp értelmezik, mégpedig úgy, hogy délután nem lehet kiszolgálni a 65 év felettiakat. Mi a helyes értelmezése ennek a jogszabálynak?
V	Reggel 9 és 12 között nem lehet bent a helyiségben más, csak a 65 év feletti, és az ott dolgozók. A rendelet értelmezésével nem ellentétes, hogy egy 65 évnél fiatalabb vásárlót az üzlethelyiségen kívül reggel 9 és dél között kiszolgáljanak. Így a rendelet értelmezésével az sem ellentétes, ha az üzlethelyiségen (pl. gyógyszertáron) kívül, az utcán szolgálják ki a 65 évnél idősebbeket 9 óra előtt és 12 óra után. A rendelet célja azonban az, hogy a 65 év feletti ne legyenek kitéve annak a veszélynek, hogy elkapják a vírust. Ez a cél úgy teljesül, ha a 65 év feletti nem vegyülnek fiatalabbakkal reggel 9 előtt és 12 után.
K	Ha nem a bejelentett lakcímemen lakom, és a környéken sétálok, hogy igazolom, hogy ott lakom? Ideiglenes lakcímkártyát váltsak ki? Vagy mindig legyen nálam a lakásbérleti szerződésem?
V	A rendelet nem írja elő, hogy igazolni kell a tényleges tartózkodási helyet, ezt megerősítette az operatív törzs is. Amennyiben erre lehetősége van, praktikus beszerezni és magánál tartani olyan iratokat, amelyek alátámasztják a lakcímet, legyen az lakcímkártya, bérleti szerződés, vagy csak egy nyilatkozat a tulajdonostól a lakcím használatára.
K	Nem akarom, hogy a rendőr megfogja a személyimet, mert sok más emberét is megfogta. Mit tudok tenni? Megtagadhatom, hogy hozzáérjen?
V	Nem. Ugyan a rendőrségi törvény szerint az állampolgár köteles "bemutatni" a személyazonosítás során a személyijét (ez lehet útleve, jogosítvány is, esetleg más személyazonosításra alkalmas okmány) de ha a rendőr az okirat átadását is kéri, akkor eleget kell tenni a felszólításnak. Elfogadható az is, ha valaki más azonosítja Önt, azonban ennek a személynek okmánnyal kell igazolnia magát.
K	1,5 méternél közelebb jöhet a rendőr?
V	Igen. Feladata ellátása érdekében a rendőr olyan közel jön, ahogy azt az adott helyzetben a kiképzésének megfelelően indokoltnak tartja.
K	Köteles vagyok szóba állni a rendőrrel, ha nincs rajta maszk/ védőfelszerelés?

Magyar Helsinki Bizottság

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1074 Budapest, Dohány utca 20. II/9.

1242 Budapest, Pf. 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

V	Igen, minden rendőri intézkedés során köteles a rendőrrel együttműködni, az utasításának engedelmeskedni, ha a rendőri intézkedés jogszerű. A rendőri intézkedés közben annak jogszerűsége csak akkor vonható kétségbe, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.
K	Kérheti tőlem a rendőr, hogy vegyem le a maszkomat az igazoltatás során?
V	Igen, kérheti. Az igazoltatás során személyazonosításra alkalmas okmányt kell bemutatni és a rendőrnek meg kell győződnie arról, hogy az azon szereplő személy megegyezik azzal, aki az okmányt átadta.
K	Mit tehetek akkor, ha úgy bilincsel meg a rendőr, hogy nem volt rajta védőfelszerelés?
V	Minden jogszerűtlen intézkedéssel szemben panaszt lehet tenni, de a védőfelszerelés nélküli bilincselés önmagában nem jogszerűtlen.
K	Előállítottak és több másik emberrel voltam a fogdán/vártam a folyosón. Ez jogszerű? Félek, hogy megfertőznek.
V	Az előállítás rendőri intézkedés, amelynek alá kell vetnie magát. Kivéve, ha annak jogszerűtlensége minden kétséget kizáróan, mérlegelés nélkül megállapítható. Önmagában az, hogy a rendőrségen több ember tartózkodik, nem alap arra, hogy bárki ellenálljon az előállításnak, és adott esetben annak, hogy a folyosón várakozzon, vagy a fogdán tartózkodjon. Ha aktívan ellenáll a rendőri intézkedéssel szemben, azzal bűncselekményt is megvalósíthat. A rendőrség jogszerűtlenül igazoltatta, megbilincselte vagy előállította? Írjon nekünk a koronavirus@helsinki.hu e-mail címre.
K	A boltban ellenőrizhetik, hogy hány éves vagyok? Elkérheti a boltos a személyi igazolványomat?
V	Az élelmiszerbolti kérésre ugyan nem köteles senki személyt felmutatni, viszont az élelmiszerbolt adott időben csak adott életkorú személyt engedhet be. Ezért ha valaki nem igazolja az életkort, akkor a bolt személyzete megtagadhatja a beengedését. Ezért azt javasoljuk, hogy mindenkinél legyen okmány és azt kérésre mutassa meg. Az okmányt nem kell odaadni és nem készíthető engedély nélkül másolat sem róla.
K	Rendőrt kell hívnom, ha valaki kérés ellenére is közel megy másokhoz a boltomban?
V	Véleményünk szerint a kulturált felszólítás a legcélravezetőbb. Ha valaki a személyes távolságot nem tartja be, nem kötelező rendőrt hívni, de lehet. Mivel a szabályok betartásáért a bolt üzemeltetője felel, akár az üzlet elhagyására is felszólíthatja a vásárlót, ha az szabályt sért.
K	Ha nem tudom befizetni a pénzbírságot. Kötelezhetnek közérdekű munkára a járvány idején?

Magyar Helsinki Bizottság

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1074 Budapest, Dohány utca 20. II/9.

1242 Budapest, Pf. 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

V	2020. április 6. napja óta nem kell megkezdeni a közérdekű munkát és a jóvátételi munkát, akár bűncselekmény, akár szabálysértés miatt szabták azt ki. A megkezdett közérdekű munka és jóvátételi munka végrehajtása pedig félbeszakad. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy ezeket később nem kell ledolgozni. Ez vonatkozik a bírságról átváltoztatott közérdekű munkavégzésre is.
K	1,5 méternél közelebb jött valaki az utcán. A szomszédom házibuliba jár/ bulit tart, feljelentsem? Feljelentettek, mert nem tartottam be a 1,5 méter távolságot, de ez nem igaz. Hogy bizonyítom be?
V	Senki sem köteles feljelentést tenni, de mindenki tehet. Bizonyítani kell, ami a feljelentésben áll, ez megtehető egyszerű módon, egy fénykép elkészítésével is. Ha valaki azonban más személyt hamisan vádol szabálysértés elkövetésével, az a hamis vád bűncselekményét követi el. Egyébként nem tanácsoljuk, hogy ilyen eljárásokkal terheljük az egyébként is létszámkhiánnyal küszködő rendőrséget, van, ahol a nagyszámú bejelentésre tekintettel ezt maga a rendőrség kérte .
K	A rendelet megengedi a fodrászatok és manikűr salonok működését és látogatását. A fodrász, a manikűrös, illetve a vendégeik között hogyan tartható meg az 1,5 méteres távolság?
V	Ez az előírás nem tartható be a fodrászüzletben és a manikűrösnél. A rendelet azonban úgy fogalmaz, hogy "lehetőség szerint" 1.5 méteres távolságot kell tartani.
K	Ha nem tartózkodik 65 év feletti a boltban, szabálysértést követek el, ha kiszolgálom a 65 évnél fiatalabb személyt 11 órakor?
V	Igen, mert a jelenlegi szabályok szerint 11 órakor nem tartózkodhat a boltban 65 év alatti olyan személy, aki nem alkalmazott.
K	Köteles vagyok megfűjni a szondát, ha nem tudom, hogy a rendőr fertőtlenítette-e azt?
V	A szonda megfűjása a helyszínen eddig is önkéntes volt. Ha a sofőr erre nem hajlandó, a rendőr előállíthatja egészségügyi ügyeletre, vagy kórházba mintavételre, ami viszont már kötelező. Annak semmi akadálya, hogy az állampolgár megkérdezze a rendőrtől, hogy megfelelően fertőtlenítette-e a szondát és csak akkor fűjja meg a helyszínen, ha erre igenlő választ kap. A rendőr nem kötelezhető a szonda megtisztítására, ezért praktikus lehet, ha van a kocsiban fertőtlenítő, aminek a használatát a rendőr engedélyezheti.

Kérjük mi is, hogy mindenki a rendőrséggel együttműködve, nyugodtan intézze a legfontosabb dolgait és csak alapos okkal hagyja el otthonát!